

Nr 30.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 19 § 1 mom. förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka, m. m.

I en den 7 mars 1947 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 149, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 19 § 1 mom. förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka; samt

2) förordning om ändrad lydelse av 9 § 1 mom. förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförbara drycker.

De ovannämnda vid propositionen fogade författningsförslagen äro av följande lydelse:

1) Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 19 § 1 mom. förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka.

Härigenom förordnas, att 19 § 1 mom. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

19 §.

1. Utskänkningsrörelse, vartill tillstånd erhållits enligt 13 §, må endast äga rum i lokal eller å plats, som blivit godkänd vid besiktning. Sådan besiktning hålles i stad, där stadsfiskal finnes, av denne och i övriga delar av riket av landsfiskalen med bi-

Föreslagen lydelse:

19 §.

1. Utskänkningsrörelse, vartill tillstånd erhållits enligt 13 §, må endast äga rum i lokal eller å plats, som blivit godkänd vid besiktning. Sådan besiktning hålles i stad, där stadsfiskal finnes, av denne *eller den Konungens befallningshavande därtill*

¹ Senaste lydelse, se 1944: 425.

Nuvarande lydelse:

träde av två personer, av vilka den ena utses av nykterhetsnämnden i kommunen samt den andra i *Stockholm av överståthållarämbetet, i annan stad* av magistraten och på landet av kommunalnämnden. Besiktningmännen skola, därest försäljningsställe godkännes, om besiktningen utfärda bevis, vilket skall innehålla beskrivning å den besiktigade lägenheten.

Innan bevis — — — ej börjas.

Vad i — — — som försäljningsställe.

Kostnad för — — — Konungens befallningshavande.

Föreslagen lydelse:

förordnar och i övriga delar av riket av landsfiskalen med biträde av två personer, av vilka den ena utses av nykterhetsnämnden i kommunen samt den andra i stad av magistraten och på landet av kommunalnämnden. Besiktningmännen skola, därest försäljningsställe godkännes, om besiktningen utfärda bevis, vilket skall innehålla beskrivning å den besiktigade lägenheten.

Innan bevis — — — ej börjas.

Vad i — — — som försäljningsställe.

Kostnad för — — — Konungens befallningshavande.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

2) Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 9 § 1 mom. förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Härigenom förordnas, att 9 § 1 mom. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

9 §.

1. I stad, köping eller municipal-samhälle må utskänkning av alkoholfria drycker, vartill rätt förvärvats genom tillstånd eller anmälan, endast äga rum i lokal eller å plats, som blivit godkänd vid besiktning. Sådan

Föreslagen lydelse:

9 §.

1. I stad, köping eller municipal-samhälle må utskänkning av alkoholfria drycker, vartill rätt förvärvats genom tillstånd eller anmälan, endast äga rum i lokal eller å plats, som blivit godkänd vid besiktning. Sådan be-

¹ Senaste lydelse, se 1944: 426.

Nuvarande lydelse:

besiktning hålles i stad, där stadsfiskal finnes, av denne och å annan ort av landsfiskalen med biträde av två personer, av vilka den ena utses av nykterhetsnämnden samt den andra i *Stockholm av överståthållarämbetet, i annan stad av magistraten och i köping eller municipalsamhälle av kommunalnämnden eller motsvarande myndighet.* Besiktningmännen skola, därest utskänkningsställe godkännes, om besiktningen utfärda bevis, vilket skall innehålla beskrivning å den besiktigade lägenheten.

Innan bevis — — — ej börjas.

Kostnad för — — — av länsstyrelsen.

Föreslagen lydelse:

siktning hålles i stad, där stadsfiskal finnes, av denne *eller den länsstyrelsen därtill förordnar* och å annan ort av landsfiskalen med biträde av två personer, av vilka den ena utses av nykterhetsnämnden samt den andra i stad av magistraten och i köping eller municipalsamhälle av kommunalnämnden eller motsvarande myndighet. Besiktningmännen skola, därest utskänkningsställe godkännes, om besiktningen utfärda bevis, vilket skall innehålla beskrivning å den besiktigade lägenheten.

Innan bevis — — — ej börjas.

Kostnad för — — — av länsstyrelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1948.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

Gällande bestämmelser rörande besiktning av utskänkningslokaler återfinnas i dels 19 § förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka, dels 9 § förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker dels ock 5 kap. 11 § förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker. Enligt förstnämnda båda författningar skall besiktning, varom här är fråga, i stad, där stadsfiskal finnes, utföras av stadsfiskalen med biträde av två personer, av vilka den ena utses av nykterhetsnämnden samt den andra i Stockholm av överståthållarämbetet och i annan stad av magistraten. Enligt rusdrycksförsäljningsförordningen gäller enahanda föreskrift rörande besiktningsskyldighetens fullgörande, dock att besiktning må i stället för av stadsfiskal utföras av den, som länsstyrelsen därtill förordnat.

I en den 20 september 1946 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrivelse har *överståthållarämbetet* hemställt, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om sådan ändring i 1919 och 1925 års författningar att annan person än stadsfiskal skulle kunna bemyndigas att i stadsfiskals ställe besiktiga lokaler för utskänkning av pilsnerdricka samt vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Över skrivelsen ha, efter remiss, yttranden avgivits av ett flertal myndigheter ävensom av föreningen Sveriges stadsfiskaler.

Beträffande innehållet i nämnda yttranden tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 6—8).

Departementschefen har till stöd för den nu förevarande propositionen anfört följande:

»Såsom framgår av den lämnade redogörelsen ankommer det i stad, där stadsfiskal finnes, på denne att verkställa besiktning av sådana utskänkningsställen, som avses i 1919 års förordning angående försäljning av pilsnerdricka och 1925 års förordning angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker. Däremot gäller enligt 1937 års förordning angående försäljning av rusdrycker, att besiktning av sådana ställen, varest utskänkning av spritdrycker eller vin må äga rum, skall i stad hållas av stadsfiskal eller den länsstyrelsen därtill förordnar. Den av överståthållarämbetet i ärendet gjorda framställningen går ut på att vederbörande länsstyrelse skall bemyndigas att förordna annan person att i stadsfiskalens ställe hålla jämväl sådana besiktningar, som avses i 1919 och 1925 års författningar.

I de städer, där stadsfiskalen vid sidan av åklagarverksamheten jämväl fullgör uppgiften att vara polischef, torde det vara lämpligt att de ifrågasatta besiktningarna alltjämt verkställas av stadsfiskalen. Beträffande städer, där stadsfiskalen i övrigt fullgör endast sådana uppgifter som sammanhånga med åklagarverksamheten, torde det däremot redan av principiella skäl vara önskvärt att stadsfiskalen må kunna befrias från skyldigheten att besiktiga utskänkningslokaler. Därtill kommer att, såsom av utredningen i ärendet framgår, svårigheter föreligga för stadsfiskalerna i vissa städer att medhinna besiktningarna. På grund härav förordar jag, i huvudsaklig överensstämmelse med överståthållarämbetets förslag, sådana författningsändringar att besiktningar av utskänkningsställen för pilsnerdricka samt alkoholfria och därmed jämförliga drycker förklaras skola i stad, där stadsfiskal finnes, ankomma på denne eller den länsstyrelsen därtill förordnar.

Den sålunda förordade ändringen i fråga om besiktningsskyldighetens fullgörande torde lagtekniskt böra föranleda ändringar i 19 § 1 mom. och 9 § 1 mom. i 1919 resp. 1925 års författningar.

Härutöver vill jag anmäla, att behov av ytterligare ändringar i nu ifrågasatta paragrafer föranledes av det förslag till omorganisation av överståthållarämbetet, som anmälts i statsrådet tidigare denna dag. Enligt detta omorganisationsförslag skall poliskammaren i Stockholm utbrytas ur överståthållarämbetet och ställas under kommunal förvaltning i likhet med vad som gäller i övriga städer, där poliskammare finnes. I olika författningar, däri överståthållarämbetet tillagts uppgifter som efter genomförande av den ifrågasatta omorganisationen förutsättas skola ankomma på poliskammaren, erfordras härvid ändring i syfte att överflytta uppgifterna i fråga å poliskammaren.

Såsom inledningsvis omnämnts skall vid besiktning av utskänkningsställen för pilsnerdricka samt alkoholfria och därmed jämförliga drycker besiktningssmannen biträdas av två personer, av vilka den ena utses av nykterhets-

nämnden och den andra i Stockholm av överståthållarämbetet och i annan stad av magistraten. Vid den föreslagna omorganisationen av överståthållarämbetet har ämbetets uppgift att utse besiktningsman ansetts böra överföras till poliskammaren, som i väsentliga delar avses skola övertaga de funktioner vilka i andra städer utövas av magistraten. Då såväl enligt förordningen angående försäljning av pilsnerdricka som enligt förordningen angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker gäller, att vad som enligt förordningarna tillhör magistrats handläggning skall tillkomma poliskammare i stad, där sådan finnes, synes den i nu ifrågavarande avseende erforderliga ändringen i dessa paragrafer kunna ske på det sätt att i bestämmelserna om utseende av besiktningsmän den för Stockholm meddelade särbestämmelsen får utgå. Jag torde i detta sammanhang få erinra om att vissa andra ändringar i 1919 och 1925 års författningar anmälts i samband med att förslag framlagts till övriga av omorganisationsförslaget föranledda författningsändringar.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 149, antaga de vid propositionen fogade förslagen till

1) förordning om ändrad lydelse av 19 § 1 mom. förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka; samt

2) förordning om ändrad lydelse av 9 § 1 mom. förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Stockholm den 15 april 1947.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Johan Bärge, Elon Andersson, Wahlmark, Sjödahl, Gustaf Elofsson, Ekman, Frans Ericson, Björnsson och Carl Eric Ericsson samt

från andra kammaren: herrar Björklund, Olsson i Gävle, Henriksson, Karlsson i Grängesberg, Sundström i Skövde, Kristensson och Vigelsbo.